

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**Всеукраїнська науково-практична
конференція магістрантів і молодих дослідників**

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ РОЗВИТКУ АГРАРНОГО
ТА ЗЕМЕЛЬНОГО ПРАВА:
НАЦІОНАЛЬНИЙ І МІЖНАРОДНИЙ ВИМІР**

**«НАУКОВІ ПОШУКИ МОЛОДІ
У ХХІ СТОЛІТТІ»**

16 листопада 2023 року

Біла Церква
2023

Особи, що працюють у сільськогосподарських комерційних і некомерційних організаціях (підприємствах) і фермерських господарствах за трудовим договором, відповідають за заподіяну шкоду згідно з чинним законодавством про працю. Матеріальна відповідальність, передбачається трудовим законодавством. Однак відповідно до ст. ст. 130, 131 КЗпП визначення шкоди, заподіяної працівником під час виконання ним своїх трудових обов'язків, враховується тільки прямий дійсний збиток, а не неотримані доходи.

Кримінальна відповідальність настає за злочини, що порушують порядок ефективного використання природних ресурсів (незаконна порубка лісу, потрава посівів і знищення насаджень та ін.), норми екологічної безпеки (забруднення водою і атмосферного повітря, забруднення моря речовинами, шкідливими для здоров'я людей або живих ресурсів моря, тощо). [2]

Отже, юридична відповідальність полягає в отриманні правопорушником певних негативних наслідків особистого матеріального характеру і відновлює порушені особисті і майнових права.

Таким чином, відповідальність за порушення аграрного законодавства в Україні у зв'язку з іншими галузями національного права виступає як сукупність юридичних засобів, які забезпечують примусове виконання санкцій, що накладаються на винних осіб.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Кодекс законів про працю України 10.12.1971 № 322-VIII Електронний ресурс. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text>
2. Безоплатна правова допомога, стаття «Відповідальність та порядок визначення шкоди внаслідок вчинення земельного правопорушення». / Електронний ресурс. Режим доступу: <https://wiki.legalaid.gov.ua/index.php/>
3. Законі України від 19 червня 2003 р. "Про фермерське господарство" Електронний ресурс. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/973-15#Text>
4. Земельний кодекс України від 25.10.2001р. № 2768-III, ст. 211./ Електронний ресурс. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14#Text>
5. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV// Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 40-44 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/435-15>

УДК 343.237

ПОЛЩУК Ю.А., магістрант

Науковий керівник – **МАКАРЧУК В.В.**, канд. юрид. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

gremoryleon@gmail.com

ЗАЗДАЛЕГІДЬ ОБІЦЯНЕ НЕПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ЗЛОЧИН (ПРОБЛЕМИ КВАЛІФІКАЦІЇ ТА ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ)

В тезах розглядаються проблеми кваліфікації та відповідальності за заздалегідь обіцяне неповідомлення про злочин.

Ключові слова: заздалегідь обіцяне неповідомлення, кваліфікація, причетність, співучасть, інтелектуальне пособництво, юридичний обов'язок.

Проблема кваліфікації заздалегідь обіцяного недонесення про злочин, є досі дискусійною. Помилкова оцінка діянь, які мають ознаки причетності до злочину, негативно позначиться на ставленні суспільства до діяльності правоохоронних органів та суду щодо застосування кримінального законодавства та правотворчого процесу в Україні загалом.

Положення щодо причетності до злочину у кримінальному законодавстві України наразі знаходиться у правових нормах інституту співучасті у злочині, а саме їх закріплено ст. 27 Кримінального кодексу України [1]. Таке суміщення різних за своєю правовою природою кримінально-правових інститутів призводить до помилок, які допускають органи досудового розслідування, прокуратура та суди України, даючи правову оцінку діянням, які

мають ознаки причетності до злочину. Тобто, особу, яка фактично причетна до злочину піддають кримінальній відповідальності за співучасть. Наслідком такої кваліфікації може бути не правильне, не справедливе призначення покарання або звільнення від кримінальної відповідальності. Досить часто зусиль лише правоохоронних органів недостатньо для запобігання, виявлення і припинення злочинів. Потрібно розуміти, що встановлення порядку і стабільності в суспільстві неможливе без участі та бажання його членів. Відповідно, вимогу інформувати про достовірно відомий вчинений злочин або такий, що готується, будь-якої тяжкості, слід розглядати як обов'язок громадян.

Раніше існувала проблема приналежності заздалегідь обіцяного недонесення до інституту співучасті чи до інституту причетності. Деякі вчені наголошували на тому, що заздалегідь дане особою обіцяння не повідомляти відповідні правоохоронні органи про злочин є різновидом співучасті у злочині. Так, А. Н. Трайнін писав, що «...як приховування, а й споріднені йому форми - недонесення і потурання, якщо вони заздалегідь були обіцяні, - є формами співучасті, точніше - пособництвом». Погоджуючись з цим, А. С. Якубов зробив уточнення, що «...заздалегідь обіцяне неповідомлення утворює співучасть у злочині у вигляді інтелектуального пособництва, оскільки обіцянка не повідомляти про підготовку чи вчинений злочин зміцнює у злочинця надію уникнути відповідальності, стимулює і зміцнює намір продовжити скоєння злочину». На думку Ф. Г. Бурчака заздалегідь обіцяне недонесення перебуває в причинному зв'язку зі злочином, вчиненим виконавцем та всіма учасниками злочину, а саме воно є однією з умов, яка допомагає його вчиненню і посягає на той самий об'єкт, що й основний злочин. І це, на його думку, є достатнім аргументом, щоб зазначений вид недонесення розглядати, як співучасть у злочині. Тобто вирішальним фактором є зміцнення рішучості у злочинця та його співучасників вчинили злочин, як однієї з умов, що сприяють вчиненню злочину. Наприклад, у ч. 1 ст. 31 (причетність до злочину) Кримінального кодексу Республіки Узбекистан зазначається, що заздалегідь не обіцяне неповідомлення про достовірно відомий злочин тягне відповідальність за ст. 1551 та ст. 241 (неповідомлення про злочин чи його приховування) Кримінального кодексу Республіки Узбекистан. Між тим, деякі науковці не погоджуються з такою думкою. Такі радянські вчені, як В. О. Кузнецов, П. І. Гришаєв вважали, що заздалегідь обіцяне недонесення взагалі не можна розглядати як різновид співучасті через різницю в кримінально-правовій природі цих інститутів [2, с. 13-14].

Наразі чинне кримінальне законодавство України не покладає на особу обов'язок повідомляти органи влади про злочин, що готується, вчиняється або вже вчинено, хоча, на нашу думку, такі зміни могли б удосконалити кримінально-правову систему. Інакше злочинець розуміє те, що особа не зобов'язана під загрозою покарання за неповідомлення (недонесення) про злочин повідомляти правоохоронні органи про нього та його злочинні діяння, а отже зміцнюється рішучість злочинця. Для того, щоб результативно вплинути на боротьбу зі злочинністю, а також підвищити ефективність цього процесу, потрібно приділити значну увагу такому фактору, як готовність громадян залучитись до цієї боротьби, тобто своєчасно надавати правоохоронним органам інформацію про відомі їм злочини. У то й же час, необхідно пам'ятати, що без належного матеріального заохочення вплинути на активність громадян в цій сфері майже неможливо, така винагорода є найважливішою умовою для формування співпраці громадян з правоохоронними органами. Наприклад, у таких країнах, як США і Канада успішно застосовується матеріальна винагорода за повідомлення достовірної інформації про злочин, при цьому зберігається анонімність такої особи [3]. І це дійсно дає свій позитивний ефект. Проте, така матеріальна зацікавленість хоча і є важливим стимулом для громадян, однак не єдиним і, можливо, не найбільш дієвим засобом.

Отже, поряд із заходами матеріального заохочення за донесення доцільно застосовувати кримінальну відповідальність за недонесення. Основною метою встановлення відповідальності за неінформування є спонукання несвідомих громадян під страхом кримінального покарання сприяти здійсненню завдань правосуддя шляхом повідомлення про достовірно відомий підготовлюваний або вчинений злочин. Під

недонесенням про злочин слід вважати неповідомлення особою будь-яких відомостей про такі обставини, як: інформацію про місце, час, спосіб, знаряддя, засоби вчинення злочину, сліди злочину, місце знаходження предметів, здобутих злочинним шляхом тощо. Недонесення про злочин являло б собою невиконання громадянами, без поважних причин, юридичного обов'язку своєчасно повідомляти правоохоронним органам достовірні відомості про злочин, за наявності реальної можливості здійснення таких інформаційно-превентивних заходів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Кримінальний кодекс України: Кодекс України від 05.04.2001 р. № 2341-III: станом на 5 жовт. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text> (дата звернення: 31.10.2023).
2. Беніцький А. С. Питання кваліфікації заздалегідь обіцяного неповідомлення про злочин. *Актуальні сучасні проблеми кримінального права та кримінології у світлі реформування кримінальної юстиції* : Зб. матеріалів Міжнар. науково-практ. конф. м. Харків, 23 трав. 2014 р. Том I. Харків : ХНУВС, 2014. 328 с.
3. Посталенко Ю. Неповідомлення про злочин – теж злочин. *Політика. Право. Життя*. URL: https://www.pollawlife.com.ua/2013/11/blog-post_18.html (дата звернення: 31.10.2023).

УДК 338.242

ПРОКОПЕНКО Д.Ф., магістрант

Науковий керівник – **ЛОМАКІНА І.Ю.**, канд. юрид. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

d0968618686@gmail.com

КОРПОРАТИВНА СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

Сьогодні створення етичних кодексів не можливе без реалізації у них концепції корпоративної соціальної відповідальності. Корпоративна соціальна відповідальність може реалізуватися у діяльності суб'єктів господарювання цифрової економіки шляхом розвитку інституційної системи, зокрема створення саморегульованих організацій

Ключові слова: Корпоративна соціальна відповідальність, сталий розвиток, держава, професійна діяльність, рівень розвитку.

Ідеологія побудови соціальної держави впливає на стратегію України, включаючи видозміни у блоці формування культури підприємницької діяльності. Так, на перший план виходить поняття соціального підприємництва, корпоративної культури, комплаєнсу тощо.

Проблематика корпоративної соціальної відповідальності доволі розроблена у науці з огляду на забезпечення концепції сталого розвитку людства. Однак не дивлячись на загальну увагу, залишаються питання, які потребують нових досліджень у зв'язку з новими викликами, які постають у світі: зміни структури економіки, гібридні війни, цифровізація економіки тощо. Рівень розвитку та правового забезпечення корпоративної соціальної відповідальності у різних державах теж доволі диференційований. Як правило, корпоративної соціальної відповідальності набула чіткого законодавчого визначення, встановлення механізмів функціонування у країнах з розвиненою економікою. Країни з перехідною економікою розвивають механізми корпоративної соціальної відповідальності з різною інтенсивністю, залежно від власних особливостей політичного, економічного, соціального характеру тощо. Корпоративна соціальна відповідальність – це важлива складова бізнес-стратегії не тільки держави, окремого підприємства, а й громадянського суспільства.

Практика організаційного впровадження корпоративної соціальної відповідальності виглядає так: великі корпорації створюють власні відділи на підприємстві або ж укладають договори з компаніями, які спеціалізуються на наданні послуг з корпоративної соціальної відповідальності, розробляються та впроваджуються етичні кодекси. Крім того, на сьогодні надання послуг з впровадження корпоративної соціальної діяльності становить окремий вид професійної діяльності та затребуваний на ринку праці (наприклад, менеджер з

ЗМІСТ

Адрущенко М. М., Настіна О.І. Історія розвитку аграрного та земельного права України.....	3
Батура М.О., Макарчук В.В. Деякі правові аспекти регулювання відносин подружжя за шлюбним договором.....	4
Богославець С.В., Бровко Н.І. Необхідність удосконалення законодавства у сфері безпеки як засіб забезпечення національних інтересів: теоретико-правовий аналіз.....	6
Гребельник Д.І., Ломакіна І.Ю. Цифрова економіка та корпоративна відповідальність.....	8
Добровольський В.М., Ломакіна І.Ю. Деякі сучасні аспекти законотворчої діяльності в Україні в контексті принципу верховенства права.....	9
Дубовенко В.Р., Сокиринська О.А. Правові засади призначення кримінальної відповідальності за шпигунство.....	11
Ільчук М.П., Пахомова А.О. Специфіка охорони службових винаходів в Німеччині.....	13
Калениченко Ж., Настіна О.І. Правове регулювання проведення експертизи сортів рослин на придатність їх до поширення в Україні.....	14
Керничний Д.А., Малишко І.В. Новели законодавства щодо охорони земель під час воєнного стану.....	16
Кобець Д.В., Линник Т.В. Фундаментальні та прикладні дослідження у праві та їх розвиток в сучасній науці.....	18
Кобець Д.В., Настіна О.І. Поняття, склад та види земельних правопорушень в Україні.....	20
Коломієць В.В., Обіюх Н. М. Колізії у законодавстві щодо відновлення зруйнованого житла громадян внаслідок російської агресії на території України.....	23
Кривулько А.В., Ковальчук І.В. Основи міжнародно-правового регулювання аграрних відносин.....	25
Кундиревич В.О., Сімакова С.І. Загальна характеристика суб'єктів антикорупційної діяльності.....	27
Лещенко І.В., Пахомова А.О. Особливості патентної охорони США.....	29
Литвин Т.О., Мельник В.О. Історико-правові витоки принципів патентної охорони.....	31
Мандзюк М.С., Сімакова С.І. Окремі аспекти антикорупційної політики в Україні.....	32
Никоненко Н.С., Тимошук О.Г. Україна у висновках Ради ЄС щодо розширення та процесу стабілізації: правовий аналіз.....	33
Новогребельський М.О., Мельник В.О. Аграрне право як системоутворювальна категорія в аграрній сфері.....	35
Павленко С.С., Ковальчук І.В. Поняття та правовий режим біосферних та природних заповідників.....	36
Пархомчук Т.М., Тимошук О.Г. Правова основа та процедура отримання Україною статусу кандидата в ЄС.....	38
Паюк Ю.В., Ігнатенко С.О. Контроль тренувального процесу юних каратистів.....	40
Переуда В.С., Макарчук В.В. Нелегальна міграція в Україні: причини та наслідки.....	43
Петрук Н. В., Мельник В. О. Юридична відповідальність в аграрному праві.....	45
Поліщук Ю.А., Макарчук В.В. Заздалегідь обіцяне неповідомлення про злочин (проблеми кваліфікації та відповідальності).....	47
Прокопенко Д.Ф., Ломакіна І.Ю. Корпоративна соціальна відповідальність.....	49
Сапсай В.М., Єфремова І.І. Врегулювання земельних спорів шляхом укладання мирової угоди.....	50
Савіцький І.В., Єфремова І.І. Правове забезпечення державної політики розвитку аграрних інноваційних відносин.....	52
Сєдов О.С., Малишко І.В. Особливості формування державної екологічної політики в Україні.....	54
Франчук І.І., Ковальчук І.В. Нормативно-правове регулювання статусу жінки-військовослужбовця.....	57
Чернях Ю.С., Обіюх Н.М. Екологізація виробництва та охорона природи як основа збалансованого розвитку: правові аспекти.....	59
Шаропата В.В., Обіюх Н.М. Особливості правового регулювання загального лісокористування в Україні.....	61
Шевчук Д.І., Аргат Я. П. Правовий статус держави у філософсько-правовій спадщині Г. Гегеля.....	63
Шинкаренко Д.О., Макарчук В.В. Деякі правові аспекти застосування смертної кари в США.....	64
Юрковський Д.М., Бровко Н.І. Трансформація кримінального кодексу у відповідності до об'єкту злочину (на прикладі злочинів проти національної безпеки України).....	66
Юрченко О.М., Мельник В.О. Міжнародні аспекти правового регулювання зовнішньо-економічних договорів в АПК.....	68